

КВІТНИКОВЕ ОФОРМЛЕННЯ

**ПРОЕКТ КВІТНИКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ
ПАРТЕРНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКВЕРУ
М. ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	4
1.1. Квітникове оформлення населених пунктів	4
1.2. Вітчизняний та зарубіжний досвід квітnikового оформлення партерної частини скверів	6
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВ ТА АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ	11
2.1. Природно – кліматичні умови регіону	11
2.2. Аналіз містобудівної ситуації	12
2.3. Ландшафтний аналіз території	13
2.4. Інвентаризація та аналіз асортименту рослин	15
РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ	16
3.1. Програма проведення досліджень:	16
3.2. Методика досліджень	16
РОЗДІЛ 4. ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ, ЩОДО КВІТНИКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ПАРТЕРНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКВЕРУ м. ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	17
4.1. Концепція квітnikового оформлення партерної частини скверу	17
4.2. Основні принципи створення квітника	19
4.3. Інертні матеріали	22
4.4. Економічні розрахунки	22
РОЗДІЛ 5. АГРОТЕХНІКА ПОСАДКИ ТА ДОГЛЯДУ ЗА РОСЛИНАМИ	28
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТКИ	35

ВСТУП

Актуальність роботи. Центральний сквер м. Волноваха Донецької області після проведеної реконструкції, може стати визитівкою міста. Для цього виникла необхідність осучаснення квітничкового оформлення його партерної частини. Сквер є місцем проведення різноманітних розважальних, урочистих заходів, відпочинку різновікових груп населення та гостей міста. Розроблений дизайн квітника за мотивами місцевої вишиванки, сприятиме підтримці національно-патріотичного настрою населення, що є актуальним для сьогодення. Запропонований асортимент рослин відповідає усім критеріям партерних квітників.

Мета даної роботи: розробити проект квітничкового оформлення партерної частини центрального скверу м. Волноваха Донецької області.

Для досягнення мети були поставлені наступні **завдання:**

- оцінити стан існуючих квітників, їх асортимент рослин;
- проаналізувати природні умови об'єкта досліджень;
- визначити особливості ділянки (рельєф, ухил, експозиція тощо);
- підібрати асортимент рослин таким чином, щоб квітування відбувалось безперервне протягом періоду з весни до осені;
- визначити стильові особливості візерунків рушників, характерних для Донецької області.

Об'єкт дослідження: квітники партерної частини центрального скверу м. Волноваха Донецької області.

Методи дослідження: польовий, камеральний, мистецтвознавчий.

Наукова новизна: квітничкове оформлення партерної частини скверу за мотивами візерунків рушників, характерних для Донецької області.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Квітникове оформлення населених пунктів

Квітникове оформлення садово-паркових об'єктів населених пунктів України має давні традиції. Квітники були і лишаються одним із основних засобів декоративного оформлення зелених насаджень комплексної зеленої зони міст.

Дизайн квітників є одним із головних компонентів садово-паркового господарства і тому має відповідати високому рівню композицій та кольоровому вирішенні, культурі виконання, утриманню квітників та одночасно бути раціональним та економічним [34].

Займаючись квітниковим оформленням міських територій, доводиться вирішувати два основні питання: дотримання принципів архітектурно-художньої композиції квітnikового оформлення та кількісних показників до різних категорій міських насаджень. Середні норми питомої ваги квітників (% до загальної площі озеленених територій) такі: парках площею понад 10 га – 1, до 10 га – 2, у міських та мікрорайонних садах – 2, у скверах і на бульварах – 3, у насадженнях обмеженого користування – 0,5 [29].

За композиційним вирішенням квітnikового оформлення скверів обираються квітники регулярного планування. Це:

Клумби – елемент квітnikового оформлення, що давно встановився як для міських так і для сільських населених пунктів. Клумби-квітники правильної геометричної форми: круглі, овальні, квадратні, прямокутні тощо. Клумби були і будуть зустрічатися при оформленні транспортних розв'язок, при перетині дорожньо – стежкових мереж в парках, садах. Основна задача при створенні клумб – підвищення якості квітnikового оформлення.

Найчастіше клумби влаштовують в центрі партеру парку чи скверу, у парадних входів у палаци культури, біля клубів, кінотеатрів, театрів. Створюю-

ють їх також на газонах, при цьому квітучі рослини дуже красиво виділяються на зеленому тлі трави [2].

Партер – великомасштабний елемент відкритого простору (місцевості) композиції парку, скверу або іншої озеленювальної території населеного пункту, в більшості випадків симетричного планування, має в основному площинне вирішення, охоплюється одночасно поглядом людини, з переважанням В оформленні переважає доглянутий газон партерного типу з розміщеним на ньому квітковими візерунками. Частіше за все партери мають прямокутну форму зі співвідношенням сторін від 1:1,5; 1:2; 1:3; 1:4; 1:7 [28].

За композицією і кольоровим оформленням партер повинен гармоніювати з архітектурою прилеглих будівель і споруд, малими архітектурними формами, умовами і характером місцевості. За застосуванням рослинного матеріалу партери діляться на газонні, квітникові, змішані.

Важливе місце в квітниковому оформленні населених місць віддається асортименту квітково-декоративних рослин. Раціональний підбір видів і сортів рослин має вирішальне значення в озелененні [27].

На даний момент асортимент рослин достатньо великий. Але для конкретного об'єкту слід обирати посадковий матеріал виходячи з мікроклімату ділянки, функціональної ролі, суспільної значимості, естетичних особливостей композиції, архітектурно-планувального вирішення.

У квітниковому оформленні міст рекомендується застосовувати наступне співвідношення квіткових рослин: однорічники – 50%, килимові – 5%, багаторічники – 35%, бульбоцибульні – 10% [29].

Дуже важливо в композиційному вирішенні квітників – це підбір і розташування квітів за строками цвітіння, кольором, висотою, формою куща, біологічними і екологічними особливостями.

При створенні квіткового оформлення партерної частини скверу слід дотримуватись основних принципів:

1. функціональності – визначає доцільність та простоту утримання квіткового оформлення;

2. естетичності – творче оформлення, визначається художньою цінністю;
3. економічності – використання асортименту посадкового квіткового та інертних матеріалів, які будуть виконувати функції декоративності при низьких витратах на створення і утримання 1 м² квітника [4, 27, 45].

1.2. Вітчизняний та зарубіжний досвід квіткового оформлення партерної частини скверів

Створення квітників це кропітка робота, але результат завжди буде приємним. Щороку можна змінювати квітникові картини, замінюючи кольорову гаму та експериментувати.

Головним принципом при проектуванні квітника це – підпорядковувати квітникове оформлення загальній меті даного об'єкта озеленення, враховувати, біля якого об'єкта його розбивають – палацу культури, меморіалу, скверу, адміністративної будівлі тощо. У цьому випадку квітники повинні привертати увагу до архітектурної споруди (монументу, будівлі та ін.) та підкреслювати їх особливості. Але може бути і інше – створити у глядача (відпочиваючого) гарний настрій завдяки красі кольорів їх забарвлення, формі, аромату [27].

Влаштування квітника у м. Дніпро.

Розвитку квіткового оформлення сучасного міста, супроводжують такі очевидні негативні фактори, як погані екологічні умови, наявність численних комунікацій, дефіцит вільних земельних площ, високе рекреаційне навантаження на існуючі зелені насадження. При цьому зростають вимоги мешканців міста як до кількості квітників, так й до їх якості - до композиційного та кольорового вирішення, культурі виконання та асортименту рослин.

Квітковим оформленням м. Дніпро займаються КП «Міськзеленбуд», комунальне підприємство міськради «Міська інфраструктура».

В даний час основний акцент при створенні квітників робиться на композиції з однорічних квіткових культур та килимових рослин (рис. 1.1.).

Композиції, що створюються з літників та килимових рослин, представлені складними орнаментами та малюнками, які повинні цілком сприйматися із різних точок огляду.

Рис. 1.1. Квітники м. Дніпро: 1 – квітникове оформлення з однорічних рослин
2, 3 – рабатки біля пам'ятника слави в м. Дніпро в різні роки

Однією з проблем міського квітникового оформлення можна назвати досить одноманітний асортимент використовуваних рослин як за складом, так і за кольором. Нині у міських квітниках використовуються переважно одні й ті самі види однорічників (тагетес, петунія, бегонія, агератум, цинерарія).

Знаходять своє застосування в озелененні багаторічні культури, проте існуючі композиції з їх використанням характеризуються невисоким рівнем композиційного задуму, відсутністю співмасштабності з навколишніми об'єктами, порушенням правил колірних поєднань та недостатньою фаховістю при підборі асортименту рослин («прогалини» в декоративності композиції протягом вегетації).

Використання в озелененні розсади однорічних квіткових культур є досить дорогим варіантом міського озеленення. У квітково-декоративних композиціях з літників часто використовуються дорогі матеріали, такі як бордюрна стрічка, гранітний відсів та інше, що підвищують вартість озеленення.

У свою чергу, сучасні економічні умови диктують перехід до раціональніших прийомів міського ландшафтного оформлення та визначають необхід-

ність інноваційних підходів до комплексного квітничкового оформлення міського середовища.

Особливості квітничкового оформлення міста Іжевська.

Квітничково-декоративне оформлення насичує міське середовище барвистими природними компонентами. За допомогою квітників створюється індивідуальне художнє обличчя міста. Комплексний благоустрій центральних міських площ з використанням архітектурно-ландшафтних прийомів формує у мешканців та гостей міста його образні характеристики. Функціонально-зональною специфікою квітничкового оформлення центральних площ є урочистість, репрезентативність, великий масштаб [9,15].

На прикладі аналізу стану квітників Центральної площі м. Іжевськ за 2019 та 2020 р. можна розібрати показники якості та декоративності їх оформлення.

Центральна площа м. Іжевськ розташована на одному з пагорбів. Ансамбль міського центру складається з системи бульварів і площ, розташованих на різних рівнях. Від Центральної площі еспланадою можна спуститися на впорядковану набережну Іжевського ставка. Квітники переважно розташовуються вздовж центрального бульвару симетрично по обидва боки фонтанів.

Квітничкове оформлення Центральної площі міста у 2020 році мало погіршення декоративності квітників порівняно з 2019 роком. Більшість квітників 87 % у 2020 році мала середню оцінку декоративності 3 бали, у 2019 р. – 55,4%. На погіршення оцінки декоративності вплинула знижена щільність посадок квіткових культур до 13–15 шт./м² проти 20–25 шт./м² у 2019 році. У 2020 році середня оцінка якості квітників знизилася з 1,8 до 1,5 бали (рис. 1.2–1.4). Зменшилася і видова різноманітність рослин. У квітничковому оформленні Центральної площі міста Іжевська використано переважно квітники регулярного стилю з килимовими посадками однорічних квіткових культур [9].

Пропонується ширше використовувати багаторічні квітучі рослини, особливо на територіях скверів, що примикають до Центральної площі. Однорічні культури висаджуються у квітники лише у червні місяці.

Рис. 1.2. Оформлення квітників уздовж центрального бульвару на Центральній площі м. Іжевськ *Petunia x hybrida*: *a* – 2019 гармонійно підібрано тональність оформлення модулів. Щільність посадки 20-25 шт/м²; *б* – 2020 через пізню висадку перерослої розсади багато рослин загинули. Щільність посадки знижена 13-15 шт/м².

Рис. 1.3. Оформлення пішохідного мосту на Центральній площі м. Іжевськ: *a* – квіткове оформлення у 2019 році: *Canna × generalis*, *Petunia x hybrida*, *Tagetes erecta*, *Coleus scutellarioides*, *Begonia × semperflorens*; *б* – квіткове оформлення у 2020 році: *Cineraria maritima*, *Petunia x hybrida*, *Tagetes erecta*.

Рис. 1.4. Квітник на схилі біля торгового центру ЦУМ на Центральній площі м. Іжевськ: *a* – 2019 рік, килимова посадка квіткових культур *Petunia hybrida*: рожева, біла, червона, фіолетова та *Tagetes erecta*: оранжеві, лимонні, декоративність висока; *б* – 2020 рік, щільність посадок квіткових культур менша, ніж у 2019 році, лише 13–15 шт./м², декоративність знизилася.

При оцінці якості і декоративності квітників Центральної площі м. Іжевськ було проаналізовано 24 об'єкти. Порівняльна характеристика якісного стану квітників представлена в таблиці 1.1. У 2020 році збільшилася площа квітників гарної якості 3 бали з 0,9% до 22,2%.

Таблиця 1.1

Порівняльна характеристика оцінки якості в залежності від площі квіткового оформлення

Рік	Оцінка якості, балів								Всього
	1		2		3		0		
	площа, м ²	%	площа, м ²	%	площа, м ²	%	%	площа, м ²	
2019	385	34,7	715,5	64,4	10	0,9	-	-	1110,5
2020	55	5	719,5	64,8	247	22,2	89	8	1110,5

Якість квіткового оформлення у 2019 та 2020 роках була на рівні середнього 2 бали – 64 %. У 2020 році відзначалося погіршення якості декоративності квіткового оформлення Центральної площі. У таблиці 1.2 представлено порівняльну характеристику оцінки декоративності залежно від площі квітників.

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика оцінки декоративності в залежності від площі квіткового оформлення

Рік	Оцінка декоративності, балів								Всього
	2		3		4		0		
	площа, м ²	%	площа, м ²	%	площа, м ²	%	площа, м ²	%	
2019	-		495	44,6	615,5	55,4	-	-	1110,5
2020	55	5	969,5	87	-	-	89	8	1110,5

У процесі дослідження не було виявлено квітників із високою оцінкою декоративності (4 бали). У 2019 році таких квітників було понад половину 55,4%. Більшість квітників 87 % у 2020 році мала середню оцінку декоративності 3 бали. Площа під квітковими культурами скоротилася на 89 м² (8%).

До Центральної площі з двох сторін примикають два сквери, в яких немає квіткового оформлення. На територіях даних скверів можна створити квітники пейзажного планування з багаторічними трав'янистими декоративно-квітучими рослинами. Зовнішній вигляд Центральної площі міста Іжевськ має бути постійно гармонійним та привабливим для городян та гостей столиці[9].

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВ ТА АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ

2.1. Природно – кліматичні умови ділянки

Волноваха – місто районного підпорядкування, центр Волноваського району Донецької області. Волноваха розташована на півдні Донецької області. Населення – 24,3 тисяч чоловік. Площа території міста 20 км², 59 % з яких забудовані [16].

Клімат. Місто знаходиться у зоні помірному клімату. Найтепліший місяць – липень з середньою температурою 21,7 °С. Найхолодніший місяць – січень, з середньою температурою –6 °С.

Характеристика ґрунтів. Переважає чорнозем, із вмістом гумусу до 6 %, типовий звичайний середньо-гумусний, середньо-потужний. Товщина чорнозему приблизно від 30 см до 1 м і більше, рН ґрунту – 7 – 7,2. Материнські породи: лесоподібний суглинок, алювій [16].

Рельєф. Територія м. Волновахи знаходиться на Приазовській височині Донецького кряжу. Поблизу розташована одна з найвищих точок Приазовської височини – Могила-Гончариха (278 м над рівнем моря).

Рослинний світ за кліматично-географічним розташуванням регіону належить до степової зони й представлений в основному степовими, лісостеповими й заплавленими формаціями флори [16].

На одного мешканця доводиться 448 м² зелених насаджень.

Безпосередньо на місці створення клумб, у центральному сквері рослинність представлена деревами липи дрібнолистої, гіркокаштана кінського у віці 70 років (в середньому).

Клумби на яких будуть висаджені квіти добре освітлені сонцем і в той же час знаходяться під захистом дерев. Орієнтовані з півдня на північ.

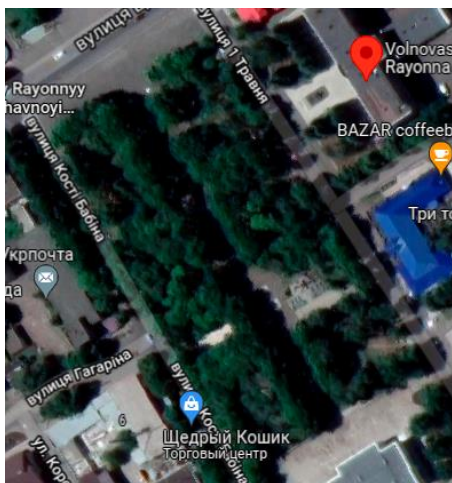
Мікроклімат ділянки. Територія дослідження має дещо більшу вологість ніж відкриті ділянки, які знаходяться неподалік. Тому, що клумби оточені ліворуч і праворуч деревами, що в свою чергу зменшує швидкість вітру і змінює

температурні показники, але водночас клумби достатньо освітлені для створення квіткових композицій.

Навколо об'єкту озеленення велика площа вкрита штучним покриттям, яке в літні та спекотні часи буде збільшувати температуру. Тому, в подальшому, слід цей фактор враховувати при обранні часу висадки рослин і періодичності догляду за ними.

2.2. Аналіз містобудівної ситуації

Об'єктом дослідження є рабатки розташовані в партерній частині центрального скверу м. Волноваха. Сквер знаходиться в центрі міста, через нього пролягають транзитні маршрути мешканців до різних соціальних установ, магазинів, шкіл тощо (рис. 2.1 – 2.2, додаток А).

1

2

Рис. 2.1. Розташування скверу:

1 – вид зверху; 2 – вид на партерні квітники скверу з вулиці Центральної

Рис. 2.2. Стан квіткового оформлення 2019 р.

На території скверу проводять різні розважальні, масові заходи, урочистості. Він є місцем відпочинку містян і гостей міста, тобто рекреаційне навантаження на територію є доволі значним. Крім того сквер оточений з трьох сторін проїжджими частинами з півночі вул. 1 Травня, з півдня вул. Кості Бабіна та з заходу розташована вул. Центральна, яка є найбільш навантаженою транспортним потоком. Зі сходу сквер межує з Центром культури і відпочинку.

На території скверу 19 вересня 2012 року встановлено пам'ятник воїнам-афганцям. Також тут знаходиться пам'ятник загиблим у Великій Вітчизняній Війні. Навколо скверу розташовані житлові будинки, районна державна адміністрація, мережа магазинів, районна друкарня, Волноваське БТІ, районна бібліотека, районний центр культури і дозвілля.

2.3. Ландшафтний аналіз території

Рельєф території рівнинний. Сама територія об'єкту дослідження має невеликий ухил на схід. Територія скверу має правильну конфігурацію у вигляді великого прямокутника, який розбитий на буферні зони у вигляді квадратів. По центральній вісі головної алеї розміщені рабатки. В буферних зонах, вздовж рабатоk розташовуються лави для відпочинку відвідувачів. Майже половина території скверу зайнята штучним покриттям інша територія – це зелені насадження і квітники. Частина скверу належить до напіввідкритого і відкритого типу ландшафту.

Територія скверу знаходиться всередині міста і захищена будівлями, деревними рослинами від вітрів і негативних температур, тобто територія має свій мікроклімат, сприятливий для облаштування квітників.

Квітники, у вигляді рабатоk, знаходяться по центральній вісі й оточені з усіх сторін пішохідними стежками. Освітлення рабатоk сонцем достатнє для створення квітничкового дизайну з різних рослин по відношенню до вимог освітлення ділянки.

Територія скверу, в цілому, має регулярний характер планування. По центру скверу пролягають основні маршрутні шляхи, є додаткові стежки, які пролягають по діагоналі через всю територію скверу (додаток Б).

У 2020 році було проведено реконструкцію території скверу яка включала в себе наступні види робіт [12]:

- заміна асфальтового покриття на плиткове (рис. 2.3);
- встановлено нові ліхтарі, лави, урни (рис. 2.4);
- створено нові додаткові локації в буферних зонах скверу – Ейфелева вежа, вежа Біг Бен, дитячий ігровий комплекс;
- оновлено площу під квітникове оформлення, а саме замінено ґрунт, прокладені бордюри за периметром рабатов тощо.

Рис. 2.3. Стан покриття доріжок після реконструкції скверу у 2020 р.

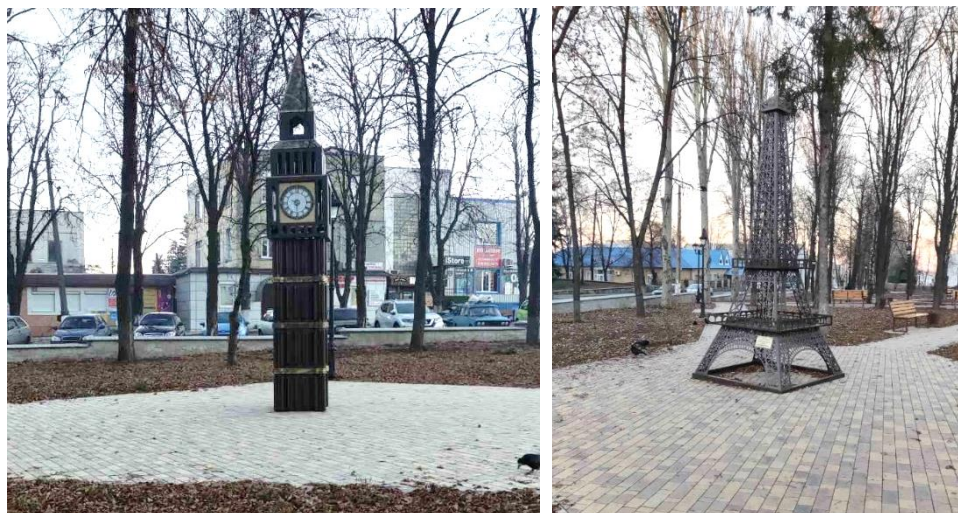

Рис. 2.4. Малі архітектурні форми в буферних зонах скверу

2.4. Інвентаризація та аналіз асортименту рослин

При обстеженні території об'єкту дослідження виявлено, що квітникове оформлення виконано на досить низькому рівні, не ведеться належного догляду, ґрунт на квітниках потребує повної заміни, так як є виснаженим, втоптанним, засміченим після реконструкції території скверу і не придатним для наступного використання.

Квітковий асортимент представлений такими видами рослин: барвінок малий, юкка нитчаста, кущі троянди (групи флорібунда).

Слід зазначити, що на території скверу відсутнє газонне покриття, деякі насадження відзначаються низькою естетичною цінністю.

У таблиці 2.1 наведено стан та асортимент рослин, які зростають на партерній частині території скверу.

Таблиця 2.1.

Асортимент квіткових рослин

№	Латинська назва	Українська назва	Кількість, шт.	Стан
1	<i>Rosa floribunda</i> 'Lili Marlene'	Троянда флорібунда	142	Задов.
2	<i>Yucca filamentosa</i>	Юкка нитчаста	20	Не задов.
3	<i>Mahonia aquifolium</i>	Магонія падуболиста	31	Задов.
4	<i>Vinca minor</i>	Барвінок малий	358	Добрий

Квітникове оформлення на рабатках не має композиційного вирішення, квіти висадженні у хаотичному порядку. Барвінок малий на рабатках третьої пари заповнив частину площі та виходить за її межі. Магонія падуболиста росте вільно, не формується, має недоглянутий вигляд. Юкка нитчаста переросла і вже декілька років на цвіте.

Троянди групи флорібунда, висаджені на перших двох парах рабаток, не формуються, не доглядаються. Площу квітників інколи заповняють бур'яни, що призводить до зниження їх естетичної якості (додаток Б).

РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

3.1. Програма проведення досліджень:

- пошук та аналітичний огляд фахової літератури та інформації з інтернет-джерел;
- фотофіксація існуючого стану об'єкту проектування;
- вивчення природо-кліматичних умов м. Волноваха Донецької області;
- визначення особливостей ділянки (рельєф, ухил, експозиція тощо);
- проведення інвентаризації та аналізу асортименту рослин;
- складання опорного плану в масштабі 1:500 на основі топографічно-геодезичної зйомки території партерної зони скверу;
- розробка дендрологічного плану з підбором асортименту рослин за ґрунтово-кліматичними умовами, строками цвітіння, висотою, кольором;
- виконання креслення генерального плану в масштабі 1:500;
- вивчення біологічних і декоративних особливостей рослинності для квітникового оформлення;
- підбір і вивчення властивостей інертних матеріалів;
- вивчення вартості посадкового матеріалу і вартості виконання робіт;
- формування висновків та пропозицій щодо реалізації проекту.

3.2. Методика досліджень.

При проведенні дослідження були використані основні методики, які є загальноприйнятими у садово-парковому будівництві. Вони включають в себе: польові, камеральні та мистецтвознавчі методи.

Оцінка якості квітників проводилась окомірно за зовнішнім виглядом і станом рослин. Площі квітників виміряно за допомогою рулетки.

Для оформлення роботи було застосовано програмне забезпечення: Microsoft Office 2019: WORD (таблиці, рисунки, текст); Realtime Landscaping Architect 2020 (3D-візуалізація архітектурних деталей, виконання планів); ArchiCAD – графічне виконання креслень.

РОЗДІЛ 4. ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ, ЩОДО КВІТНИКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ПАРТЕРНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКВЕРУ м. ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Місто Волноваха є культурним центром всього району. Населення міста є різновіковим, різнонаціональним, тому на меті реконструкції скверу і його складових, є створення громадського простору – де всі мешканці, гості міста можуть знайти локації за своїм смаком, за віковим фактором тощо, тобто створити спільний простір без бар'єрів.

4.1. Концепція квітникового оформлення партерної частини скверу

Безумовно, в періоди масового відвідування скверу (весна-осінь) необхідно створити всі необхідні умови для зручності, естетичної насолоди, безпеки громадян і гостей м. Волновахи.

Після реконструкції партерної частини було залишено регулярне планування квітників у вигляді довгих рабаток, які також зазнали змін, а саме (рис. 4.1):

- були видалені квіти, які втратили свої декоративні якості;
- квіти, які були у задовільному стані, а саме троянда с. *'Lili Marlene'* та барвінок малий, юкка нитчаста, були пересаджені;
- поверхня квітників була вирівняна;
- покращено механічний склад ґрунту (додано крупнозернистий річковий пісок для структурності);
- встановлено новий бетонний бордюр;
- вздовж квітників замінено асфальтове покриття на плиткове, що значною мірою покращило естетичний вигляд ділянки;
- встановлено нові лави, урни та освітлення для статичного милування квітниками.

На території скверу існує шість центральних квітників прямокутної форми – класичні рабатки. Дві перші пари квітників мають розміри: ширина 4 м,

довжина 39,5 м, це основні центральні квітники, на яких планується реалізувати задум – композиція з квіткових рослин – «вишиванка» місцевої майстрині.

Рис. 4.1. Стан скверу після реконструкції (фото автора)

Третя пара квітників розмірами: ширина 5 м, довжина 30 м, на них буде створено композицію з кущів: сосни гірської 'Мопс', туї західної 'Даніка', ялівцю горизонтального 'Лаймглоу', ялівцю горизонтального 'Принц Уельський', ялівцю горизонтального 'Блю Чіп', ялівцю лускатого 'Блю Стар' та самшиту вічнозеленого. Фоном для даної композиції запропоновано крихту мармурову. Композицію створено регулярним прийомом – симетрією – у дзеркальному відображенні одна відносно іншої.

Квітники мають правильну прямокутну форму, з обох сторін оточені пішохідними доріжками, тому створення квітничкового оформлення повинно бути зручним для сприйняття, не повинно перекривати інші об'єкти, які знаходяться на території скверу.

В даному проекті залишається регулярне планування квітників у вигляді довгих работок, розміщених з двох боків від центральної осі симетрії (додатки В, Г).

Поштовхом для створення квітника у вигляді вишиванки були такі події, а саме:

- під час святкування 135-річчя міста, у 2016 р., 3672 мешканці міста з 2227 українських рушників створили ланцюг єднання – «Донбас – це Україна» довжиною 4507 метрів. Рушники для цього етнопатріотичного рекорду

України привезли з різних районів країни. Більшість учасників «живого» ланцюга одягнули вишиванки [16];

- у 2018 р. до Дня незалежності України, майстриня з Волноваського району Людмила Савченко презентувала вишиванку, візерунок якої розмістили на будівлі Волноваської районної ради [7].

За концепцією оформлення квітників була покладена ідея відтворення вишивки на тканині мовою квітів (рис. 4.2, додатки Ж, З).

При квітниковому оформленні підібрані види рослин, що відповідають своїм кольором символіці вишиванки. Кожен колір у квітниковому оформленні має своє значення:

- жовтий – відображає яскраве сонце та жовті ниви пшениці степового краю;
- червоний – любов до рідного краю;
- рожевий і бордовий – кольори, які відображають духовність, вважаються благодатними, сприяють спокійному життю;
- синій – символізує воду – річки рідного краю;
- чорний – колір землі або ще колір землеробів.

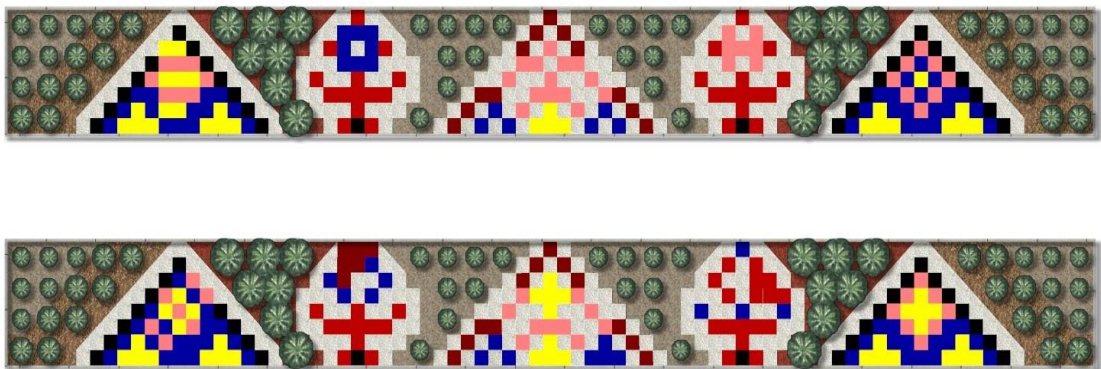

Рис. 4.2. Схема квітника – «Вишиванка»

4.2. Основні принципи створення квітника

Щоб квітник став яскравим, виразним, з відмінним поєднанням рослин були враховані терміни цвітіння, вимоги до ґрунту, поливу, освітлення, вимо-

ги до агротехніки. Рослинний матеріал в квітниках поєднується в композиції у наступному порядку:

1. Підбір рослин за висотою. Зважаючи на вирівняну поверхню квітника рослини та їх сорти підбираються переважно однакової висоти. Допускаються трохи вищі рослини всередині візерунків, але по краях від центру – нижчі за висотою.

2. Підбір сортів за часом цвітіння. Проектом обрано всесезонний тип квітника, який дозволяє більш раннє і тривале безперервне цвітіння впродовж весняного, літнього та осіннього періоду. Оптимальним варіантом є висадка розсадним методом. Сорти обиралися з можливістю висаджувати розсадою, квіти якої вже набули кольору. Враховувались тривалість їх цвітіння.

3. Вибір колірної гами. Забарвлення квітів і листя найчастіше змінюється під час життя рослин, що завжди слід враховувати. На квітнику будуть використані як нейтральні так і яскраві тони. Крім того, на квітниках передбачені різні за фактурою, розміром, кольоровою гамою хвойні і листяні кущі, які в свою чергу будуть змінювати забарвлення протягом усього року.

4. Композиційні прийоми. Проектом оформлення квітників застосовані прийоми, характерні для регулярного планування з чіткими лініями і контурами. Серед них:

- симетрія відносно центральної осі. Рабатки розташовані вздовж центральної осі скверу, паралельно одна одній, поміж двох пішохідних доріжок з транзитним рухом. Таким чином, візерунок з квітів розглядається як в динаміці руху, так і в статиці з лав, що розставлені обабіч доріжок;
- контраст кольорів і текстури рослин;
- чітке дотримання ритму і метру композиційних елементів.

Рослинний матеріал, який буде використовуватись для засадження рабаток підібраний згідно ґрунтово-кліматичних умов району.

Асортимент весняної рослинності представлений багаторічними цибулинними рослинами, а саме тюльпанами махровими різної кольорової гами для раннього квітування. До весняного цвітіння в поєднанні з тюльпанами

пропонується висадити незабудку альпійську сорту *'Blue Bouquet'* (додаток И.3). Таке поєднання традиційно використовують у Великобританії (рис. 4.3.)[25, 48].

Рис. 4.3. Поєднання тюльпанів і незабудки

Для літнього цвітіння підібрані однорічні квіткові рослини: петунія багатоквіткова, чорнобривці махрові, вербена гібридна, агератум мексиканський, шавлія блискуча (додаток И.4) [25].

Восени квітники своїми барвами будуть прикрашати сорти хризантеми корейської та агератум. Кущі барбарисів будуть мати яскраво-жовте та карміново-червоне забарвлення листя, а спірея японська змінить забарвлення з яскраво-жовтого на червонуватий (додаток И.4) [25].

Взимку на квітниках залишаться декоративні хвойні та листяні вічнозелені кущі, які дещо змінять колір. На деяких кущах, наприклад, барбарисах, залишаться на зиму червоні плоди і таким чином це буде вносити в похмурий сірий пейзаж свіжості, яскравості. Таким чином з весни до осені квітники будуть мати гарний квітучий вигляд, який буде позитивно впливати на психологічно-емоційний стан відвідувачів скверу (додатки И.1–И.2).

У малюнках квітників крім рослинності буде використовуватися інертний матеріал – біла мармурова крихта, яка доповнить і підкреслить загальний вигляд квітника, крім того даний інертний матеріал буде виступати ще й мульчувальним матеріалом для захисту рослин від пересихання і проростання

бур'янів. Кожен елемент для зручності створення і висадки рослин буде відокремлюватись штучним бортиком.

Для втілення задуму при створенні квітника запроєктовані наступні види хвойних та листяних кущів, а також асортимент квіткових рослин для весняного, літнього і осіннього цвітіння (додатки И.1 – И.4.) [1, 2, 5, 8, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 31, 32, 33, 47, 48, 49,50].

4.3. Інертні матеріали

При створенні квітникового візерунку у вигляді вишиванки були використані інертні матеріали, які виступають у ролі фону для загальної композиції, для мульчування рослин, захисту їх від бур'янів і випаровування вологи (рис. 4.4) [28, 51].

Кора соснова дрібна фракція

Кора соснова середня фракція

Крихта мармурова

Рис. 4.4. Інертні матеріали декоративного оформлення

Проектні матеріали викладені у графічній частині: опорний план, генеральний план, дендроплан, їх фрагменти, посадкове креслення (додатки Б-Е).

4.4. Економічні розрахунки створення квітників

Розрахунки показників вартості створення квітників здійснені з урахуванням рекомендованих норм кількості, якості і вікових кондицій посадкового матеріалу, а також площі об'єкту озеленення.

Вартість озеленення квітників залежить від ціни використовуваних при будівництві матеріалів. Під час проведених розрахунків вартості садивного матеріалу та робіт об'єкту озеленення керувалась Державними будівельними нормами (ДБН Д.2.2-47-99. Збірник 47. Озеленення. Захисні лісонасадження.

Багаторічні плодові насадження), прайс-листами розсади квіткових рослин, декоративних хвойних та листяних рослин.

Таблиця 4.1

Вартість рослинного матеріалу чагарникових порід

№ пп	Назва породи	Од. вим.	Кількість, шт.	Вартість за один., грн.	Вартість всього, грн.
<i>Хвойні кущі</i>					
1	Сосна гірська 'Мопс' – <i>Pinus mugo</i> L. 'Mops'	шт.	52	1100,00	57200,00
2	Туя західна 'Даніка' – <i>Thuja occidentalis</i> L. 'Danica'	шт.	40	370,00	14800,00
3	Туя західна 'Тедді' – <i>Thuja occidentalis</i> L. 'Teddy'	шт.	16	320,00	5120,00
4	Туя західна 'Хосері' – <i>Thuja occidentalis</i> L. 'Hoseri'	шт.	16	420,00	6720,00
5	Ялівець горизонтальний 'Лай-мглоу' – <i>Juniperus horizontalis</i> L. 'Limeglow'	шт.	44	420,00	18480,00
6	Ялівець горизонтальний 'Принц Уельський' – <i>Juniperus horizontalis</i> L. 'Prince of Wales'	шт.	56	390,00	21840,00
7	Ялівець горизонтальний 'Блю Чіп' – <i>Juniperus horizontalis</i> L. 'Blue Chip'	шт.	36	390,00	14040,00
8	Ялівець лускатий 'Блю Стар' – <i>Juniperus squamata</i> L. 'Blue Star'	шт.	24	460,00	11040,00
9	Ялівець лускатий 'Флореант' – <i>Juniperus squamata</i> L. 'Floreat'	шт.	12	360,00	4320,00
	Всього		296		153560,00
<i>Листяні кущі</i>					
10	Барбарис Тунберга 'Грін Карпет' <i>Berberis thunbergii</i> DC. 'Green Carpet'	шт.	16	300,00	4800,00
11	Барбарис Тунберга 'Атропурпуреа Нана' – <i>Berberis thunbergii</i> L. 'Atropurpurea Nana'	шт.	16	350,00	5600,00
12	Самшит вічнозелений – <i>Buxus sempervirens</i> L.	шт.	26	419,00	10894,00
13	Спірея японська 'Голден Принцес' – <i>Spiraea japonica</i> L. 'Golden Princess'	шт.	40	225,00	9000,00
	Всього		98		30294,00
			394		183854,00

З даних таблиці 4.1 ми бачимо, що найбільші витрати припадають на закупівлю Сосна гірська 'Мопс' – 57200,00 грн. Найменше витрат припадає на закупівлю Ялівець лускатий 'Флореант' – 4320,00 грн. Загальна вартість чагарникових порід становить – 183854,00 грн.

Таблиця 4.2

Вартість квіткових рослини

№ пп	Назва породи	Од. вим.	Кількість, шт.	Вартість за один., грн.	Вартість всього, грн.
<i>Багаторічні, цибулинні</i>					
1	Тюльпан махровий 'Абба Дрім' <i>Tulipa L. 'Abba Dream'</i>	шт.	1792	12,00	21504,00
2	Тюльпан махровий 'Монте Карло' <i>Tulipa L. 'Monte Carlo'</i>	шт.	1984	12,00	23808,00
3	Тюльпан махровий 'Блек Хіро' <i>Tulipa L. 'Black Hero'</i>	шт.	1696	18,00	30528,00
4	Тюльпан махровий 'Авейрон' <i>Tulipa L. 'Aveyron'</i>	шт.	1984	24,00	47616,00
5	Тюльпан махровий 'Ред Принцес' <i>Tulipa L. 'Red Princess'</i>	шт.	928	20,00	18560,00
Всього			8384		142016,00
<i>Однорічні</i>					
6	Агератум мексиканський 'Леда' <i>Ageratum houstonianum Mill. 'Leda'</i>	шт.	2010	20,00	40200,00
7	Вербена гібридна 'Рожева фея' <i>Verbena hybrida Groenl. & Rumpfer</i>	шт.	1240	21,00	26040,00
8	Вербена гібридна 'Обсешн F1' <i>Verbena hybrida Groenl. & Rumpfer 'Obsession F1'</i>	шт.	600	21,00	12600,00
9	Петунія багатоквіткова 'Міраж F1' <i>Petunia multiflora 'Mirage F1'</i>	шт.	720	15,00	10800,00
10	Петунія багатоквіткова 'Аморе Міо F1' – <i>Petunia multiflora 'Amorre Mio F1'</i>	шт.	744	12,00	8928,00
11	Петунія багатоквіткова 'Чорна вишня F1' – <i>Petunia multiflora</i>	шт.	1272	12,00	15264,00
12	Шальвія блискуча 'Редді Скарлет' – <i>Salvia splendens Sellow ex Schult. 'Reddy Scarlet'</i>	шт.	500	11,00	5500,00
13	Чорнобривці прямостоячі 'Тайшан F1' – <i>Tagetes erecta L. Taishan F1</i>	шт.	1860	12,00	22320,00
14	Незабудка альпійська 'Blue Bouquet' – <i>Myosotis alpestris</i>	шт.	2910	10,00	29100,00

№ пп	Назва породи	Од. вим.	Кількість, шт.	Вартість за один., грн.	Вартість всього, грн.
	F.W.Schmid 'Blue Bouquet'				
Всього			11856		170752,00
<i>Багаторічники</i>					
15	Хризантема мультифлора 'Бранкін Сані' <i>Chrysanthemum multiflora 'Branking Sunny'</i>	шт.	124	30,00	3720,00
16	Хризантема мультифлора 'Уранус' – <i>Chrysanthemum multiflora 'Uranus'</i>	шт.	112	30,00	3360,00
17	Хризантема мультифлора 'Лобел Пурпл' – <i>Chrysanthemum multiflora 'Lobell Purple'</i>	шт.	106	30,00	3180,00
18	Хризантема мультифлора 'Соріні Ред' – <i>Chrysanthemum multiflora 'Sorini Red'</i>	шт.	36	35,00	1260,00
Всього			378		11520,00
Разом			20618		324288,00

З даних таблиці 4.2 видно, що найбільші витрати припадають на закупівлю Тюльпану махрового 'Авейрон' – 47616,00 грн. Найменше витрат припадає на закупівлю Хризантеми мультифлора 'Уранус' – 3360,00 грн. Всього на закупівлю квіткового матеріалу для квітника витрачаємо 324288,00 грн.

Таблиця 4.3

Інертні матеріали

№ з/п	Назва матеріалу	Загальна площа, м ²	Норма витрати матеріалу, кг на м ²	Кількість, кг	Вартість за 1 кг	Всього
1	Кора соснова дрібна (фракція 5-30 мм)	87,5	10 (шар 2,5 см)	875,5	3,00	2626,50
2	Кора соснова середня (фракція 40-60 мм)	87,5	10 (шар 2,5 см)	875,5	7,00	6128,50
3	Крихта мармурова (фракція 5-10 мм)	163,2	32 (шар 2,5 см)	5222,4	9,00	47001,60
				Всього		55756,60

Загальна вартість рослинного матеріалу становила – 508142 грн. 00 коп.

Вартість інертних матеріалів необхідних для оформлення квітника становить – 55756,60 грн. (табл. 4.3).

Зведений розрахунок одиничної вартості наведено у таблиці 4.4.

Таблиця 4.4

Зведений розрахунок одиничної вартості

Шифр позиції	Найменування робіт і ресурсів	Один. виміру	Кількість	Вартість, грн.	
				Один. виміру	Всього
47-6-7	Підготовка стандартних посадкових місць для дерев і чагарників з круглою грудкою землі розміром 0,3x0,3 м вручну з додаванням рослинної землі до 25% Витрати праці робітників-будівельників Середній розряд робіт - 2	люд./год.	15,87	27,55	437,22
1429-0110	земля рослинна	м ³	1,14		
	РАЗОМ:				437,22
47-9-2	Посадка дерев і чагарників з грудкою землі розміром 0,3x0,3 м вручну Витрати праці робітників-будівельників Середній розряд робіт - 3,8	люд./год.	9,67	52,34	506,13
	РАЗОМ:				506,13
47-15-7	Підготовка стандартних посадкових місць для чагарників-саджанців у групи вручну з додаванням рослинної землі до 25% Витрати праці робітників-будівельників Середній розряд робіт - 1,9	люд./год.	9,17	26,17	239,98
1429-0110	земля рослинна	м ³	0,48		
	РАЗОМ:				239,98
47-17-2	Посадка чагарників-саджанців у групи в ями розміром 0,7x0,5 м вручну Витрати праці робітників-будівельників Середній розряд робіт - 3,4	люд./год.	3,31	46,48	153,85
	РАЗОМ:				153,85
47-29-1	Посадка багаторічних квітників при густоті посадки 1,6 тис. штук квіток на 100 м Витрати праці робітників-будівельників Середній розряд робіт - 2,8	люд./год.	211,97	38,57	8175,68

Примітка: для виконання розрахунків в таблиці використано Державні будівельні норми України (Збірник 47. Озеленення): гр. 1,2,3,4 – ДБН України (Збірник 47. Озеленення); гр. 5 – усереднена вартість людино-години за розрядом робіт; гр. 6 = гр. 4 x гр. 5.

Загальні витрати на створення квітників наведені у табл. 4.5.

Таблиця 4.5

Локальний кошторис

№ пп	Шифр позиції	Найменування робіт і витрат	Кількість	Всього одиниці, грн.. всього з/плати	Загальна вартість, грн.		Витрати праці робітників, чол./год.	
					всього	з/плата	Не зайнятих обслуговуванням машин обслуговуючих машин	
							на одиниц.	всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	47-6-7 10 ям	Підготовка стандартних посадкових місць для дерев і чагарників з круглою грудкою землі розміром 0,3x0,3 м вручну з додаванням рослинної землі до 25%	29,6	437,22	12941,71	12941,71	15,87	469,75
2	47-9-2 10 шт.	Посадка дерев і чагарників з грудкою землі розміром 0,3x0,3 м вручну	29,6	506,13	14981,45	14981,45	9,67	286,23
		Сосна гірська 'Мопс'	52	1100,00	57200,00			
		Туя західна 'Даніка'	40	370,00	14800,00			
		Туя західна 'Тедді'	16	320,00	5120,00			
		Туя західна 'Хосері'	16	420,00	6720,00			
		Ялівець горизонтальний 'Лаймглоу'	44	420,00	18480,00			
		Ялівець горизонтальний 'Принц Уельський'	56	390,00	21840,00			
		Ялівець горизонтальний 'Блю Чіп'	36	390,00	14040,00			
		Ялівець лускатий 'Блю Стар'	24	460,00	11040,00			
		Ялівець лускатий 'Флорант'	12	360,00	4320,00			
3	47-15-7 10 шт.	Підготовка стандартних посадкових місць для чагарників-саджанців у групі вручну з додаванням рослинної землі до 25%	9,8	239,98	2351,80	2351,80	9,17	89,87
4	47-17-2 10 шт.	Посадка чагарників-саджанців у групі в ями розміром 0,7x0,5 м вручну	9,8	153,85	1507,73	1507,73	3,31	32,44
		Барбарис Тунберга 'Грін Карпет'	16	300,00	4800,00			
		Барбарис Тунберга 'Атропурпуреа Нана'	16	350,00	5600,00			
		Самшит вічнозелений	26	419,00	10894,00			
		Спірея японська 'Голден Принцес'	40	225,00	9000,00			
5	47-29-1 100 м ²	Посадка багаторічних квітників при густоті посадки 1,6 тис. шт. квіток на 100 м ²	1,31	8175,68	10710,14	10710,14	211,97	277,68
		багаторічники, цибулинні, шт.	8384		142016,00			
		Посадка однорічних квітників при густоті посадки 1,6 тис. шт. квіток на 100 м ²	2,286	8175,68	18722,31	18722,31	211,97	485,41
		розсада однорічників, шт.	11856		170752,00			
		Посадка багаторічних квітників при густоті посадки 1,6 тис. шт. квіток на 100 м ²	0,945	8175,68	7766,89	7766,89	211,97	201,37
		розсада багаторічників, шт.	378		11520,00			
					577124,03	68982,03		1641,38

Висновок в результаті розрахунку зведеного локального кошторису було встановлено що: разом прямі витрати склали 577124,00 грн., з них – вартість матеріалів 508142,00 грн. заробітна плата 68982,03 грн. Інертні матеріали склали – 55756,60 грн. Загальна вартість проекту становить 577124,00 грн. + 55756,60 грн. = 632880,00 грн.

РОЗДІЛ 5. АГРОТЕХНІКА ПОСАДКИ ТА ДОГЛЯДУ ЗА РОСЛИНАМИ

На даній території ґрунти виснажені і важкі за механічним складом – суглинок важкий, тому необхідно замінити їх на поживну ґрунтосуміш (лісовий, дерновий та річковий пісок). На дні котловану работок влаштовують дренаж глибиною 10-12 см з гравію. Так, як більшість квіткових рослин успішно цвіте на багатих ґрунтах, після видалення будівельного сміття в ґрунт вносять органічні добрива – перегній, забезпечуючи рН – 6,6-7,0. Після ретельного перемішування рівень ґрунту вирівнюється на 5-10 см вище мощення. Через два тижні після того як ґрунт осяде, приступають до розбивки і нанесення майбутніх контурів малюнку квітника.

Розбивку роблять на основі посадкового креслення від основних вісей і центрів малюнків (додаток Д). Намічені лінії закріплюють кілками. Прямі лінії переносять за допомогою туго натягнутого на два кілка шпагату. Прямий кут викреслюють за допомогою косинця (спеціально для цього виготовленого).

Для забезпечення високоестетичного рівня квітників обрані сорти рослин гарантованої якості декоративності та стійкості до міських умов.

Для весняного цвітіння використано цибулинні рослини - а саме тюльпани махрові різних сортів та розсада незабудки альпійської сорту *'Blue Bouquet'* (додаток И.3). Цибулини тюльпанів висаджуються восени попереднього року.

В подальшому після закінчення квіткування цибулини викопують, а на їх місце висаджують розсаду петунії багатоквіткової, чорнобривців махрових, вербени гібридної, агератума мексиканського, шавлії блискучої. Восени квітники своїми барвами будуть прикрашати сорти хризантеми корейської та агератума [25].

Куці та інертні матеріали розміщуються за посадковим кресленням (додаток Д). Під інертні матеріали робиться заглиблення на 5 см нижче поверхні землі, дно якого встилається геотекстилем (білого кольору під мармурову крихту, чорного – під соснову кору), а боки закріплюються синтетичною стрічкою (для запобігання змішування інертних матеріалів з землею).

Для скорочення витрат за доглядом необхідно дотримуватись наступних правил агротехніки, а саме висадка рослин після того, як мине загроза весняних заморозків; полив по мірі підсихання ґрунту; розпушування після поливу та прополювання.

Цибулинні рослини необхідно поливати на глибину 30-40 см при нормі поливу до 40 л на 1 м² площі. Кратність поливу залежить від погодних умов. Розсаду літників поливають щоденно, поки рослини не приживуться, а потім, в залежності від погоди 2-3 рази на тиждень.

Куці необхідно поливати регулярно, особливо в перший рік після посадки. Зволожувати ґрунт слід так, щоб був промочений шар не менше ніж на 20-25 см. Норма поливу для однорічників і дворічників 15-20 л, багаторічників 25-40 л води на 1 м² площі квітника [11, 19, 35, 43].

Для підтримання декоративності квітників і збільшення періоду цвітіння квітів дуже важливо проводити роботи за доглядом їх надземної частини (обрізка квітів, які вже відцвіли, видалення зламаних і засохлих пагонів і листя, прищипування пагонів). Так як квітники знаходяться у зоні інтенсивного транзитного руху необхідно слідкувати за видаленням сміття та замінити ушкоджені вандалами рослин, заздалегідь заготовленою запасною розсадою.

З настанням приморозків ушкоджені рослини необхідно викопати, поверхню ґрунту необхідно розрівняти і присипати шаром перегною, який захищатиме цибулини тюльпанів. Укриття необхідно знімати рано навесні, щоб не пошкодити молоді ростки і пагони і запобігти випріванню рослин [11, 36, 44].

ВИСНОВКИ

1. Проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід квітникового оформлення скверів, особливості підбору асортименту, виявлено недоліки в оформленні аналогічних територій. Встановлено, що використання квіткового асортименту, в основному, обмежується використанням однорічних квіткових рослин, зрідка килимових, декоративно-листяних та багаторічних рослин.

2. Зроблено аналіз природно-кліматичних умов м. Волновахи Донецької області, вивчено мікроклімат скверу, освітлення сонцем, захищеність від вітрів, стан ґрунту тощо. Проведено оцінку стану існуючих квітників та їх асортименту.

3. Розглянуто особливості рекреаційного навантаження на територію скверу та його соціального призначення. Встановлено, що сквер розташований в центрі міста, має важливе соціальне призначення: через нього пролягає пішохідний потік населення, проводяться різні масові заходи, зручне місце для відпочинку з дітьми на дитячих майданчиках, фотозони на цікавих тематичних локаціях тощо.

4. Створення квітникового оформлення у центральному сквері в партерній його частині обумовлено загальною масштабною реконструкцією території ділянки скверу.

5. Розроблено авторську концепцію квітникового оформлення відповідно композиційним принципам єдності загального планування, функціональності. Надано рекомендації асортименту рослин з урахуванням строків цвітіння, високого рівня естетичних якостей сучасних сортів квіткових та декоративних форм хвойних та листяних кущів.

6. Розраховано локальний кошторис проекту з урахуванням вартості посадкового матеріалу, вартості робіт, допоміжного матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Березкина И.В, Григорьева Н.В. Библия садовых растений / И. Березкина, Н. Григорьева. – М.: Эксмо, 2008. – 256 с.
2. Білоус В. І. Декоративне садівництво / В. І. Білоус.–Умань, 2005.– 296 с.
3. Благоустрій території: Державні будівельні норми України (ДБН Б.2.2-5:2011). – Київ.: 2012 . – 77 с.
4. Бурганская Т.М. Основы декоративного садоводства / Т.М. Бурганская. – Мн.: 2012. – 367 с.
5. Былов В.Н. Сад непрерывного цветения / В.Н. Былов, Г.Н. Зайцев. – М.: Россельхозиздат, 1979. – 208 с.
6. Вакуленко В.В. Декоративное садоводство / В.В. Вакуленко, М.Ф. Труевцева, Вл.В.Вакуленко. – М.: Просвещение, 1982. – 128 с.
7. Виштикайло М. Стаття. Майстриня з Волноваського району створила унікальну вишиванку [Електронний ресурс] / М. Виштикайло – Режим доступу до статті.: <https://volnovakha.city/articles/6416/majstrinya-z-volnovaskogo-rajonu-stvorila-unikalnu-vishivanku>
8. Ганичкина О. А., Ганичкин А. В. Любимые цветы / О. А Ганичкина, А. В. Ганичкин. – М.: Оникс, 2007. – 232 с.
9. Гончаров М. Н. Городская площадь: архитектурно-ландшафтные приемы организации / Интернет-вестник ВолгГАСУ. – Политематическая сер. № 2 (9). – 2009. – С. 4. – Режим доступа: <http://www.vestnik.vgasu.ru/attachments/2-9-2009-04.pdf>
10. Гречишкин А.И. Азбука цветоводства / А.И. Гречишкин. – Киев: Урожай, 1993.-272 с.
11. Дяченко А.Д. Луковичные цветочно-декоративные растения открытого грунта / А.Д. Дяченко – К.: Наукова думка, 1990. – 290 с.
12. Закон України про благоустрій населених пунктів [Електронний ресурс]: редакція станом від 20.08.2021. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text>

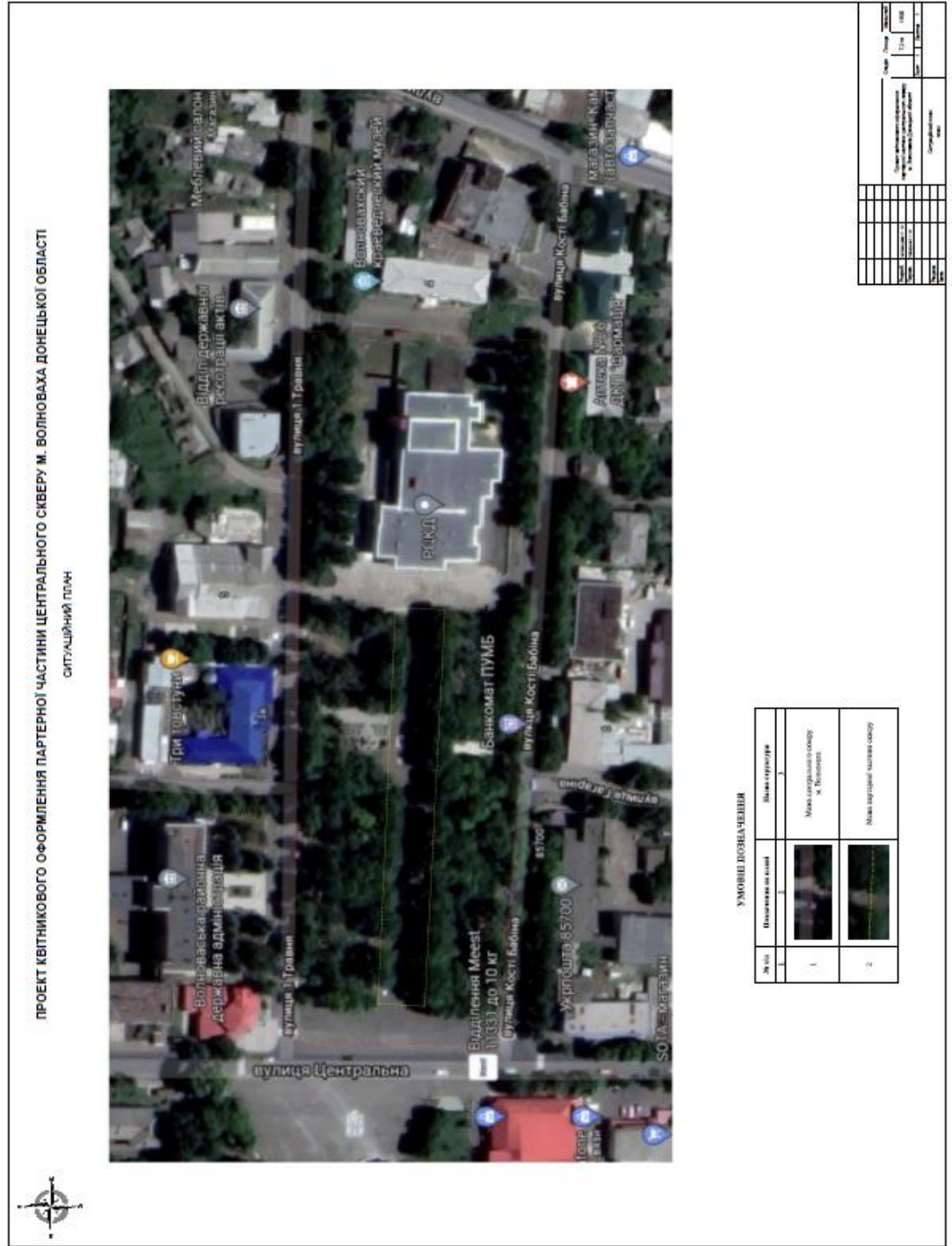
13. Закон України про Охорону праці [Електронний ресурс]: редакція станом на 14 серпня 2021. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
14. Заячук В.Я. Дендрологія / В.Я. Заячук. – Л.: Априорі, 2008. – 656 с.: іл.
15. Зитте К. Художественные основы градостроительства / К. Зитте. – М.: Стройиздат, 1993. – 225 с.
16. Інформація про місто Волноваха [Електронний ресурс] – Режим доступу <https://uk.wikipedia.org/wiki/Волноваха>
17. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія / О.А. Калініченко. –К.: Вища школа, 2003. – 199 с.: іл.
18. Карписанова Р.А. Садовые цветы от А до Я / Р.А. Карписанова, Т.С. Русина, Л.П. Вавилова. – М.: Астрель: АСТ, 2005. – 319 с.: ил.
19. Кассанели Н. Цветники, клумбы, цветочные бордюры / Н. Кассанели. – Х.: КСД, 2012. – 192 с.
20. Каталог декоративных растений / [за ред. О. Мельник]. – К.: 2008-2009. – 193 с.
21. Каталог квіткових рослин / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://florium.ua>
22. Каталог растений Tomzinska M./ М. Tomzinska. – Варшава, 2007. – 240 с.
23. Каталог рослин / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://raiskikytochok.com.ua/ua/>
24. Квітникарство закритого ґрунту: навчальний посібник / [Ю.В. Слепцов, Б.Є. Якубенко, В.Д. Богданова і ін.]. – В.: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2014. – 282 с., іл.
25. Кирильчик Л.А. Декоративные растения в композиции / Л.А. Кирильчик. – Мн.: Полымя, 1981. – 112 с.
26. Кучерявий В.П. Деревя, чагарники, ліани в ландшафтній архітектурі. Навчальний посібник / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Н.П. Ковальчук, О.С. Пилат. – Л.: Квадрат, 2004. – 138 с.
27. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць / В.П. Кучерявий. – Л.: Світ, 2008. – 450 с.

28. Ландшафтна архітектура. Довідник термінів / [В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Т.М. Левусь]. Л.: Компанія «Манускрипт», 2010. – 156 с.
29. Лунц, Л.Б. Городское зеленое строительство / Л.Б. Лунц. - М.: Стройиздат, 1974. – 275 с.
30. Майер Й. Универсальный справочник садовода. Практические советы на весь год / Й. Майер. – Б.: КСД, 2005. – 160 с.
31. Мальцева А.Н., Алексеев-Малахов Г.А. Декоративный деревья и кустарники: ландшафтный дизайн и озеленение участка / А.Н. Мальцева, Г.А. Алексеев-Малахов – Ростов-на-Дону Феникс, 2002. – 192 с.
32. Марков А.Г Нарциссы. Тюльпаны. Альбом – справочник / А.Г. Марков. – М.: – Россельхозиздат, 1986. – 254 с., ил.
33. Олейникова Е.Н. Садовые декоративные растения / Е.Н. Олейникова. – Х.: Веста, 2010. – 144 с.: ил.
34. Пушкар В.В. Дизайн квітників/В.В. Пушкар.–К.:Альтерпрес, 2007.–336 с.
35. Пушкар В.В. Квітникарство відкритого ґрунту/В.В. Пушкар. – К.: ДАККіМ, 2006. –336 с.
36. Пушкарь В.В. Совершенствование композиционных приемов создания цветников и уход за ними / В.В. Пушкарь. – Киев, 1991.
37. Пушкарь В.В. Совершенствование технологии ухода за цветниками / В.В. Пушкарь /К.: 1984. – 16 с.
38. Соколова Т. А. Цвет в ландшафтном дизайне / Т. А. Соколова – М.: 2007. – 128 с.
39. Соколова Т.А. Цветоводство открытого грунта / Т.А. Соколова. – М.: МГУЛ, 2001. – 115 с.
40. Соколова, Т.А. Декоративное растениеводство. Цветоводство / Т.А. Соколова, И.Ю. Бочкова. – М.: АСАСЕМІА, 2004. – 432 с.
41. Справочник. Озеленение населенных мест / [за ред. В.И. Ерохин, Г.П. Жеребцова и др.] – М.: Стройиздат, 1987. – 480 с.

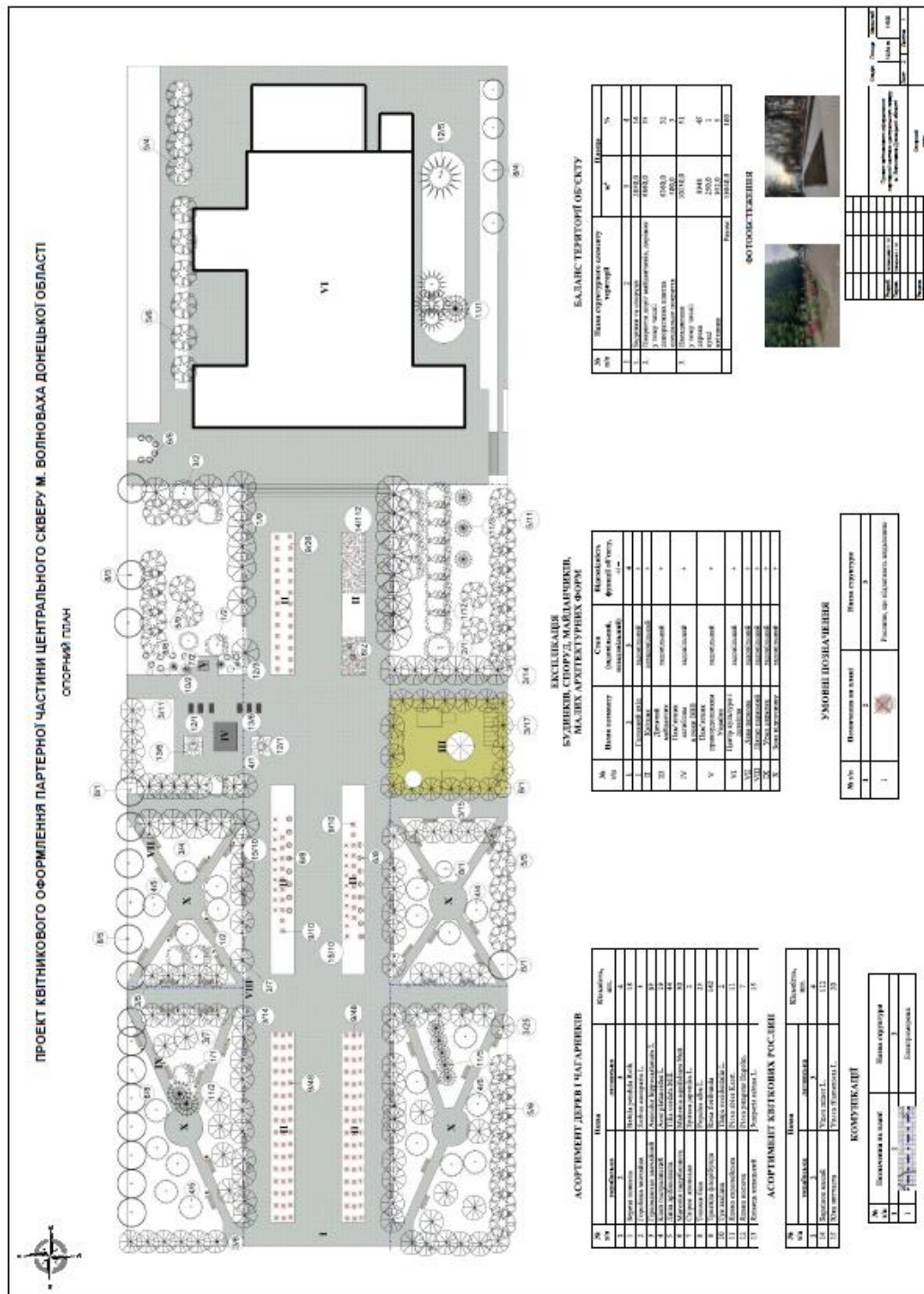
42. Стандарти на садивний матеріал декоративних рослин рекомендовані до використання в Україні / [А.А. Бут, Ю.І. Косенко]. – К.:НУПБіП України, 2019. – 91 с.
43. Сыроватская Л.С., Гречишкин А.И., Белорусец Е.Ш. Азбука цветовода / Л.С. Сыроватская, А.И. Гречишкин, Е.Ш. Белорусец. – К.: Урожай, 1987. – 288 с., ил.
44. Тавлинова Г.К. Приусадебное цветоводство / Г.К. Тавлинова. – Л.: Агропромиздат, 2001. – 291 с., ил.
45. Теодоронский В.С. Строительство и эксплуатация объектов ландшафтной архитектуры / В.С. Теодоронский, Е.Д. Сабо, В.А. Фролова. – М.: АСАСЕМІА, 2007. – 352 с.
46. Тетиор А.Н. Социальные и экологические основы архитектурного проектирования / А.Н. Тетиор. – М.: Академия, 2009. – 240 с.
47. Хессайон Д.Г. Все о декоративных деревьях и кустарниках / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2009. – 127 с.
48. Хессайон Д.Г. Все о клумбовых растениях / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2004. – 140 с.
49. Хессайон Д.Г. Все о самых популярных хвойных растениях / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2007. – 207 с.
50. Цветы в саду й ландшафтний дизайн / [А.В. Лазарева, М.В Рубайло. Т.И. Кузнецова и др.]. - М.: Аделант, 2000. – 495 с.
51. Шульгина Л.М. Дизайн вашего сада / Л.М. Шульгина. – Х.:2008. – 318 с.

ДОДАТКИ

Ситуаційний план

Опорний план

Фрагменти озеленення

ПРОЕКТ КВІТНИКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ПАРТЕРНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКВЕРУ М. ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ФРАГМЕНТ ОЗЕЛЕНЕННЯ

ОСІНЬ
(БАГАТОРІЧНІ РОСЛИНИ)

ХВОЙНІ ТА ЛИСТЯНІ РОСЛИНИ

ВЕСНА
(ЦИХУЛИННІ РОСЛИНИ)

ЛІТО
(ОДНОРІЧНІ РОСЛИНИ)

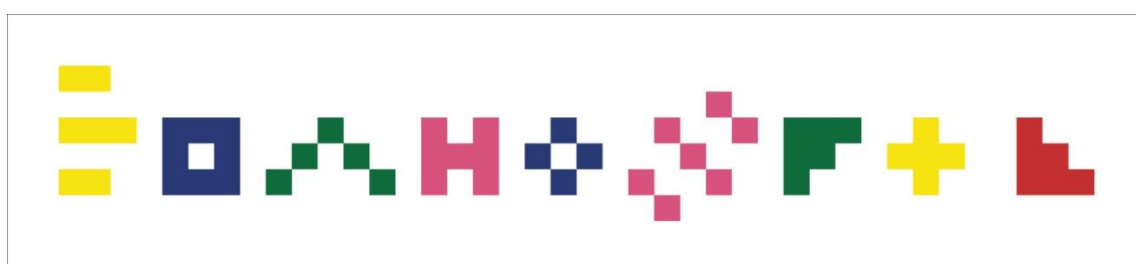
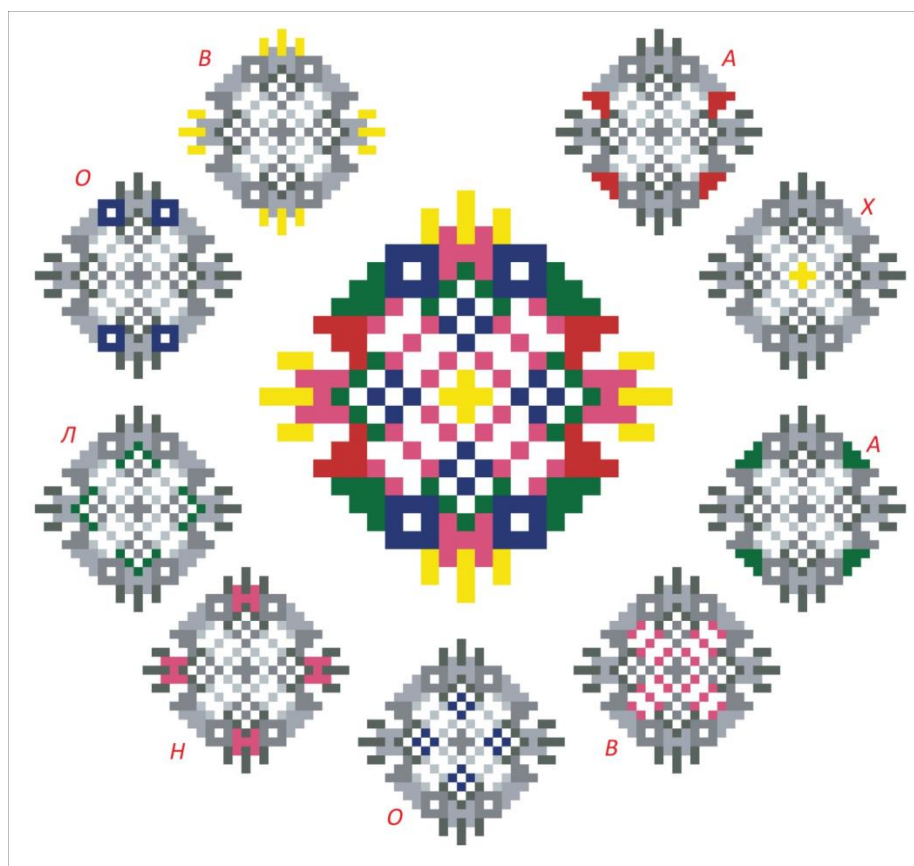

№	Назва рослини	Кількість	Примітки
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Масштаб: 1:100
Дата: 2023.08.15
Архитектор: [Ім'я]

Вишиванка - символ м. Волноваха

Закодовані символ і назва міста Волноваха у вишиванці

Асортимент хвойних кущів

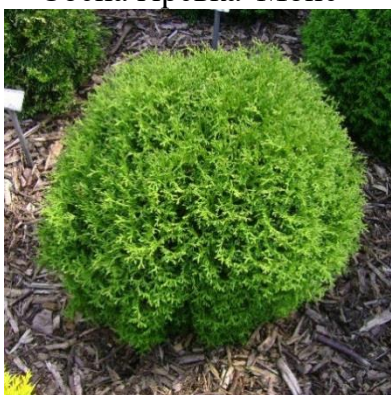
Сосна гірська 'Мопс'

Туя західна 'Даніка'

Туя західна 'Тедді'

Туя західна
'Хосері'Ялівець лускатий
'Блю Стар'Ялівець горизонтальний
'Лаймглоу'Ялівець горизонтальний
'Принц Уельський'Ялівець горизонтальний
'Блю Чіп'Ялівець лускатий
'Флорант'

Асортимент листяних кущів

Барбарис Тунберга 'Грін Карпет'

Барбарис Тунберга 'Атропурпуреа Нана'

Самшит вічнозелений

Спірея японська 'Голден Принцес'

Асортимент квіткових рослин для весняного оформлення квітника

Тюльпан махровий
'Абба Дрім'

Тюльпан махровий
'Монте Карло'

Тюльпан махровий
'Блек Хіро'

Тюльпан махровий
'Авейрон'

Тюльпан махровий
'Ред Принцес'

Незабудка альпійська
'Blue Bouquet'

Асортимент квіткових рослин для літнього та осіннього цвітіння

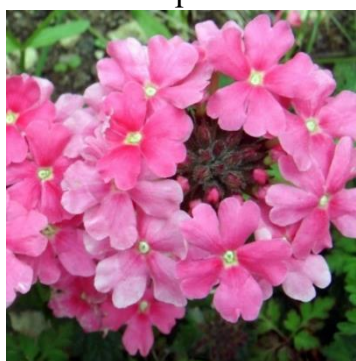
Петунія багатоквіткова
'Аморе Міо F1'

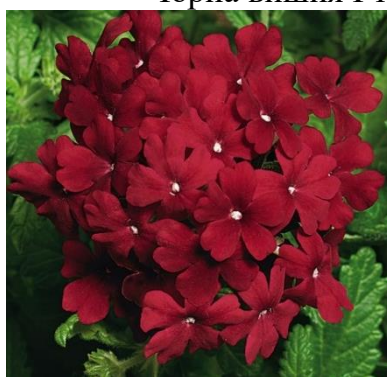
Петунія багатоквіткова
'Чорна вишня F1'

Петунія багатоквіткова
'Міраж F1'

Вербена гібридна
'Рожева фея'

Вербена гібридна
'Обсешн F1'

Агератум мексиканський
'Леда'

Шавлія блискуча
'Редді Скарлет'

Чорнобривці прямостоячі
'Тайшан F1'

Хризантема мультифлора
'Соріні Ред'

Хризантема мультифлора
'Бранкін Сані'

Хризантема мультифлора
'Уранус'

Хризантема мультифлора
'Лобел Пурпл'